Nollställena till Riemanns Zeta-funktion och dess Beteende på den Kritiska Linjen

Linus Bergkvist

Introduktion

Riemannhypotesen går ut på att alla icke-triviala nollställen till Riemanns zeta-funktionligger på linjen $\frac{1}{2}+i\cdot t$. De triviala nollställena är $-2,-4,-6,-8,-10\dots$

Del 1

Sats 1: Det finns inga nollställen till Riemanns zeta-funktion med Re > 1.

Bevis:

För $s \mod Re(s) > 1$ definieras Riemanns zeta-funktion som $\zeta(s) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^s}$

$$\zeta(s) = \frac{1}{1^s} + \frac{1}{2^s} + \frac{1}{3^s} + \frac{1}{4^s} \dots$$

$$\zeta(s) \cdot \frac{1}{2^s} = \frac{1}{2^s} + \frac{1}{4^s} + \frac{1}{6^s} + \frac{1}{8^s} \dots$$

$$\zeta(s) - \frac{\zeta(s)}{2^s} = \frac{1}{1^s} + \frac{1}{3^s} + \frac{1}{5^s}...$$

Vi har nu tagit bort alla multiplar av $\frac{1}{2^s}$

$$\zeta(s)(1-\frac{1}{2^s})\cdot\frac{1}{3^s}=\frac{1}{3^s}+\frac{1}{9^s}+\frac{1}{15^s}...$$

$$\zeta(s)(1-\frac{1}{2^s})(1-\frac{1}{3^s})=\frac{1}{1^s}+\frac{1}{5^s}+\frac{1}{7^s}... \qquad \text{Vi har nu tagit bort alla}$$

återstående multiplar av $\frac{1}{3^s}$

Om man gör så med alla primtal får man:

$$\zeta(s) \cdot (1 - \frac{1}{2^s})(1 - \frac{1}{3^s})(1 - \frac{1}{5^s}) \dots = \frac{1}{1^s} = 1 \Leftrightarrow$$

$$\zeta(s) = \frac{1}{(1 - \frac{1}{2^s})(1 - \frac{1}{3^s}) \dots} = \prod_p \frac{1}{1 - p^{-s}}. \quad Re(s) > 1$$

$$\frac{\zeta(s)}{\prod_p \frac{1}{(1 - p^{-s})}} = 1 = \zeta(s) \cdot \prod_p (1 - p^{-s})$$

Vilket visar att $\zeta(s) \neq 0$ För Re(s) > 1

Definition: Den kompletta zeta-funktionen.

$$\xi(s) = \frac{1}{2} \cdot s(s-1) \cdot \pi^{-s/2} \cdot \Gamma(\frac{s}{2}) \cdot \zeta(s)$$

där

$$\Gamma(s) = \int_0^\infty t^{s-1} \cdot e^{-t} \ dt$$

Sats 2: Den kompletta zeta-funktionens nollställen är nollställen för Riemanns zeta-funktion.

Bevis:

Det här är ett väldigt kort bevis. Eftersom varken $\frac{1}{2} \cdot s$, (s-1), $\pi^{-s/2}$ eller $\Gamma(\frac{s}{2})$ har några nollställen utöver punkterna s=0 och s=1 så måste $\xi(s)$ ha samma nollställen som $\zeta(s)$.

Sats 3: $\xi(s) = \xi(1-s)$.

Bevis:

$$\Gamma(\frac{s}{2}) = \int_0^\infty t^{s/2-1} \cdot e^{-t} dt$$

Vi gör substitutionen $t = \pi \cdot n^2 \cdot x$.

$$\Gamma(\frac{s}{2}) = \int_0^\infty \pi^{(s/2-1)} \cdot n^{2^{(s/2-1)}} \cdot x^{(s/2-1)} \cdot e^{-\pi \cdot n^2 \cdot x} \, dx$$

$$\pi^{-s/2} \cdot \Gamma(\frac{s}{2}) \cdot n^{-s} = \int_0^\infty x^{s/2-1} \cdot e^{-\pi n^2 x} \ dx$$

Vi vet att $\zeta(s) = \sum_{n \geq 1} n^{-s}$

Vi summerar båda leden över n
 med n>0 och erhåller då:

$$\sum_{n \geq 1} \pi^{-s/2} \cdot \Gamma(\frac{s}{2}) \cdot n^{-s} = \pi^{-s/2} \cdot \Gamma(\frac{s}{2}) \cdot \zeta(s) = \int_0^\infty x^{s/2 - 1} \cdot \sum_{n \geq 1} e^{-\pi n^2 x} \ dx$$

framöver betecknar vi $\sum_{n\geq 1}e^{-\pi xn^2}$ som $\omega(x).$ Nu delar vi upp integralen vid 1 och erhåller:

$$\int_0^1 x^{s/2-1} \cdot \omega(x) \ dx + \int_1^\infty x^{s/2-1} \cdot \omega(x) \ dx$$

För att få samma integrationgränser i de båda integralerna gör vi substitutionen $x = x^{-1}$ i den första integralen och erhåller då:

$$\int_{1}^{\infty} x^{-s/2-1} \cdot \omega(x^{-1}) \ dx + \int_{1}^{\infty} x^{-s/2-1} \cdot \omega(x) \ dx$$

Vi definierar nu funktionen $\theta(x)$ som:

$$\theta(x) = \sum_{n \in \mathbb{Z}} e^{-xn^2 \pi}$$

Eftersom $n^2 = (-n)^2$ och $e^{-x0^2\pi} = 1$ får vi att

$$\theta(x) = 2\omega(x) + 1$$

Vi använder nu Fouriertransformen på $e^{-\pi n^2 x}$ och erhåller

$$\mathcal{F}(e^{-\pi n^2 x})(u) = x^{-1/2} \cdot e^{-\pi u^2/x}$$

Vi använder därefter summationsformeln från Sats 1 i appendix och erhåller då:

$$\theta(x) = x^{-1/2}\theta(x^{-1})$$

$$2\omega(x) + 1 = \frac{1}{\sqrt{x}}(2\omega(x^{-1}) + 1) \Leftrightarrow \omega(x^{-1}) = \omega(x) \cdot \sqrt{x} + \frac{\sqrt{x}}{2} - \frac{1}{2}$$

Om vi nu använder vårt uttryck för $\omega(x^{-1})$ i den tidigare integralen erhåller vi:

$$\int_{1}^{\infty} x^{-s/2-1} \cdot \omega(x^{-1}) \ dx = -\frac{1}{s} + \frac{1}{s-1} + \int_{1}^{\infty} x^{(s+1)/2} \cdot \omega(x) \ dx$$

Och hela ekvationen blir då:

$$\xi(s) = \pi^{-s/2} \cdot \Gamma(\frac{s}{2}) \cdot \zeta(s) = -\frac{1}{s(1-s)} + \int_{1}^{\infty} (x^{s/2-1} + x^{-(s+1)/2}) \cdot \omega(x) \ dx$$

Om vi byter ut s mot (1-s) i det högra uttrycket erhåller vi samma uttryck igen. Därför gäller det att $\xi(s)=\xi(1-s)$

(Division med $\Gamma(\frac{s}{2})$ i den sista likheten, innebär att zeta-funktionen har nollställen varje gång då $\Gamma(\frac{s}{2})$ har en singularitet. På så sätt erhålls de "triviala nollställena")

Sats 4: De triviala nollställena till Riemanns zeta-funktion är de enda nollställena utanför intervallet 0 < Re(s) < 1.

Bevis:

I Sats 1 bevisades det att $\zeta(s)$ inte har några nollställen för $\zeta(s)$ och i Sats 3 bevisade jag att $\xi(s)=\xi(1-s)$. Om vi antar att det finns en punkt p med Re(p)<0 sådan att $\zeta(p)=0$ innebär det av Sats 2 att $\xi(p)=0 \Leftrightarrow \xi(1-p)=0 \Leftrightarrow \zeta(1-p)=0$ men om Re(p)<0 är Re(1-p)>1. Då innebär det att det finns en punkt q=1-p med Re(q)>1 sådan att $\zeta(q)=0$. Men detta strider mot Sats 1. Det kan alltså inte finnas en punkt p med Re(p)<0 sådan att $\zeta(p)=0$.

Sats 5:
$$ln(1-i) = -\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{n}$$

Bevis:

$$f(x) = ln(1-x) \Rightarrow f(0) = ln(1) = 0$$

Definitionen av Maclaurinpolynom är:

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(0) \cdot x^n}{n!}$$

men då ln(1) = 0 är:

$$ln(1-x) = f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{f^{(n)}(0) \cdot x^n}{n!}$$

Derivering ger att

$$f^{(n)}(0) = -(n-1)!$$

$$\downarrow$$

$$ln(1-x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{-(n-1)! \cdot x^n}{n!} = -\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{n}$$

Sats 6: $\zeta(s+it)=0$ for s=1 omm $\zeta(s)^3\cdot\zeta(s+it)^4\cdot\zeta(s+2it)=0$ for s=1.

Bevis:

 $\zeta(s)$ har en singularitet för s=1. Men eftersom faktorn $\zeta(s+it)^4$ är av högre grad kan singulariteterna för $\zeta(s)$ inte ta ut ett eventuellt nollställe. Termen $\zeta(s+2it)$ kan bli 0, men då den aldrig kan bli en singularitet kan den inte ta ut ett eventuellt nollställe.

Sats 7: $\zeta(s)$ har inga nollställen för Re(s) = 1.

Bevis:

Vi använder oss av ett uttryck från Sats 1:

$$\zeta(s) = \prod_p \frac{1}{1-p^{-s}}$$

$$ln(\frac{1}{1-p^{-s}}) = ln(1) - ln(1-p^{-s}) = -ln(1-p^{-s})$$

$$\ln|\zeta(s)| = \ln\left|\prod_{p} \frac{1}{1 - p^{-s}}\right| = \sum_{p} \ln\left|\frac{1}{1 - p^{-s}}\right| = -\sum_{p} \ln\left|1 - p^{-s}\right| = -Re(\sum_{p} \ln(1 - p^{-s}))$$

Sats 5 ger nu:

$$-Re(\sum_{p} ln(1-p^{-s})) = Re(\sum_{p} \sum_{n=1}^{\infty} (\frac{p^{-ns}}{n}))$$

Vi definierar nu $h(x) = \zeta(x)^3 \cdot \zeta(x+it)^4 \cdot \zeta(x+2it)$, logaritmlagarna ger nu:

$$ln(h(x)) = 3ln |\zeta(x)| + 4ln |\zeta(x+it)| + ln |\zeta(x+2it)|$$
$$= \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \cdot p^{nx} \cdot Re(3 + 4p^{-int} + p^{-int \cdot 2})$$

eftersom:

$$\frac{1}{n} \cdot p^{-nx} \ge 0$$

följer det att det vi måste undrsöka är om

$$Re(3 + 4p^{-int} + p^{-2int}) \ge 0$$

$$p^{-int} = e^{ln(p) \cdot -int}$$

$$\theta = -ln(p) \cdot n \cdot t \Rightarrow e^{i\theta} \Rightarrow Re(3 + 4 \cdot e^{i\theta} + e^{i2\theta})$$

Eulers formel ger nu:

$$Re(3 + 4e^{i\theta} + e^{2i\theta}) = 3 + 4\cos(\theta) + \cos(2\theta)$$

likheten $cos(2\theta) = 2cos^2(\theta) - 1$ ger:

$$3 + 4\cos(\theta) + 2\cos^2(\theta) - 1 = 2(1 + 2\cos(\theta) + \cos^2(\theta)) = 2(1 + \cos(\theta))^2 \ge 0$$

alla termer i vår summa är alltså större eller lika med 0. Då exempelvis $\theta=-ln(2)\cdot 2$ ger en term > 0 innebär detta att summan är strikt större än 0. Det finns alltså inga nollställen för $\zeta(s)$ med Re(s)=1.

Sats 8: Det finns inga nollställen för $\zeta(s)$ med Re(s) = 0.

Bevis:

Sats 3 och 4 visar att om $\zeta(s)$ är ett nollställe är $\zeta(1-s)$ också det. Om det finns något $\zeta(0+it)=0$ följer även att $\zeta(1-(0+it))=\zeta(1-it)=0$. Men detta motbevisades i Sats 7.

detta motbevisades i sats i. Notera att Sats 3 inte fungerar i punkterna s=1 och s=0. Med då $\zeta(0)=-\frac{1}{2}$ och $\zeta(1)=\infty$ håller satsen.

Del 2

Sats 9: Om $\zeta(s)=0$ för något tal $s=\frac{1}{2}+it$ med $t\in\mathbb{R}$ är $\zeta(\overline{s})=0$

Bevis:

Det har tidigare visats att om
$$\zeta(s)=0$$
 är $\zeta(1-s)=0$. $\zeta(\frac{1}{2}+it)=0\Leftrightarrow \zeta(1-(\frac{1}{2}+it))=\zeta(\frac{1}{2}-it)=0$

Definition: Mellintransform $\{\mathcal{M}f\}(s) = \varphi(s) = \int_0^\infty x^{s-1} \cdot f(x) \ dx$

Mellintransformen har inversionsformen

$$f(x) = \frac{1}{2\pi i} \cdot \int_{C - i\infty}^{C + i\infty} x^{-s} \cdot \varphi(s) \ ds$$

Sats 10:

$$\{\mathcal{M}\omega\}(x) = \zeta(2s) \cdot \Gamma(s) \cdot \pi^{-s}$$

med

$$\omega(y) = \sum_{n < 1} e^{-n^2 \pi y}$$

Bevis:

Denna likhet härleddes i Sats 3, men då utan beteckningen Mellintransform.

Sats 11:

$$\omega(y) = \frac{1}{2\pi i} \int_{C-i\infty}^{C+i\infty} \zeta(zs) \cdot \Gamma(s) \cdot \pi^{-s} \cdot y^{-s} \, ds \text{ för } c > \frac{1}{2}$$

Bevis:

Detta följer av att applicera Mellintransformens inversionsformel på Sats 10.

Definition: $\Xi(t) = \zeta(\frac{1}{2} + it)$

Sats 12:

$$\int_0^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \cdot \Xi(t) \cdot \cos(xt) \ dt = \frac{1}{2}\pi (e^{\frac{1}{2}x} - 2e^{-\frac{1}{2}x}\omega(e^{-2x}))$$

Bevis:

Sätt
$$Q(x) = \int_0^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \cdot \Xi(t) \cdot \cos(xt) dt$$

Då $(t^2+\frac{1}{4})\cdot\Xi(t)\cdot\cos(xt)$ är symmetrisk kring t=0 (se Sats 9 för $\Xi(t)$'s symmetri) så gäller:

$$Q(x) = \frac{1}{2} \int_{-\infty}^{\infty} (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \cdot \Xi(t) \cdot \cos(xt) \ dt \quad (1)$$

Då $\sin(xt)$ är "inverst symmetrisk" kring t=0 följer det att

$$\frac{1}{2} \int_{-\infty}^{\infty} (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \cdot \Xi(t) \cdot i \sin(xt) \, dt = 0 \quad (2)$$

Addition av (1) och (2) tillsammans med Eulers formel ger nu:

$$Q(x) = \frac{1}{2} \cdot \int_{-\infty}^{\infty} (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \Xi(t) \cdot e^{ixt} dt$$

låt $s = \frac{1}{2} + it$. Då följer:

$$Q(x) = \frac{e^{-\frac{1}{2}xt}}{2i} \cdot \int_{\frac{1}{2}-\infty}^{\frac{1}{2}+\infty} \frac{1}{s(1-s)} \Xi(s) \cdot e^{xs} \, ds$$

Definitionen av $\zeta(s)$ ger nu:

$$Q(x) = -\frac{e^{-\frac{1}{2}xt}}{4i} \cdot \int_{\frac{1}{2}-\infty}^{\frac{1}{2}+\infty} \zeta(s) \cdot \Gamma \pi^{-\frac{s}{2}} \cdot e^{xs} \, ds$$

 $z(s) \cdot \Gamma(\frac{s}{2}) \pi^{-\frac{s}{6}} \cdot e^{xs}$ har singulariteter i s=0 och s=1. Därmed följer det att om vi flyttar linjeintegralen till höger om linjen c=1 så korrigeras förändringen med att subtrahera residualen i s=1 så för c>1 gäller:

$$Q(x) = -\frac{e^{-\frac{1}{2}xt}}{4i} \cdot \int_{\frac{1}{2}-\infty}^{\frac{1}{2}+\infty} \zeta(s) \cdot \Gamma \pi^{-\frac{s}{2}} \cdot e^{xs} ds + \frac{e^{-\frac{1}{2}xt}}{4i} \cdot 2\pi i \cdot \operatorname{Res}(\zeta(s) \cdot \Gamma(\frac{s}{2}) \cdot \pi^{-\frac{s}{2}} \cdot e^{xs}, 1)$$

Då $\operatorname{Res}(\zeta(s), 1) = 1$ (se Appendix Sats 16) följer det att:

$$\frac{e^{-\frac{1}{2}x}}{4i} \cdot 2\pi i \cdot 1 \cdot \Gamma(\frac{1}{2}) \cdot \pi^{-\frac{1}{2}} \cdot e^x = \frac{e^{\frac{1}{2}x}}{2} \cdot \pi \cdot 1 \cdot \sqrt{x} \cdot \frac{1}{\sqrt{x}} = \frac{e^{\frac{12}{x}}\pi}{2}$$

Därmed följer:

$$Q(x) = -\frac{e^{-\frac{1}{2}x}}{4i} \cdot \int_{C-\infty}^{C+\infty} \zeta(s) \cdot \Gamma(\frac{s}{2}) \cdot \pi^{-\frac{1}{2}} \cdot e^{xs} \ ds + \frac{\pi}{2} \cdot e^{\frac{1}{2}x}$$

genom att sätta $x = e^{-2x}$ erhålls det från Sats 11 att:

$$Q(x) = -\pi e^{-\frac{1}{2}x} \cdot \omega(e^{-2x}) + \frac{\pi}{2}e^{\frac{1}{2}x} = \frac{1}{2}\pi(e^{\frac{1}{2}x} - 2e^{-\frac{1}{2}x} \cdot \omega(e^{-2x}))$$

Sats 13: För alla heltal n gäller:

$$\lim_{a \to \frac{n}{4}\pi^+} \frac{d^{2n} [e^{\frac{1}{2}ia} (\frac{1}{2} + \omega(e^{2ia}))]}{da^{2n}} = 0$$

Bevis:

Observera att:

$$\omega(i+v) = \sum_{n=1}^{\infty} e^{-n^2 \pi (i+v)}$$

$$= \sum_{n=1}^{\infty} e^{-n^2 v \pi} \cdot e^{-\pi i n^2}$$

$$= \sum_{n=1}^{\infty} e^{-n^2 v \pi} \cdot (-1)^{n^2}$$

$$= \sum_{n=1}^{\infty} e^{-n^2 v \pi} \cdot (-1)^n$$

Det sista steget gäller då udda n ger udda n^2 och jämna n ger jämna n^2 .

$$2\omega(4v) - \omega(v) = \sum_{n=1}^{\infty} 2e^{-n^2\pi 4v} - e^{-n^2\pi v} = \sum_{n=1}^{\infty} 2e^{-(2n)^2\pi v} - e^{-n^2\pi v}$$
$$= \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \cdot e^{-n^2vt} = \omega(i+v) = 2\omega(4v) - \omega(v) \qquad (1)$$
$$\omega(x)x^{-\frac{1}{2}} \cdot \omega(\frac{1}{x}) + \frac{1}{2}x^{-\frac{1}{2}} - \frac{1}{2} \text{ (Se Sats 4 för härledning)}$$

Vilket ger att (1) blir:

$$\omega(i+v) = \frac{1}{\sqrt{v}} \cdot \omega(\frac{1}{4v}) - \frac{1}{\sqrt{v}} \cdot \omega(\frac{1}{v}) - \frac{1}{2}$$
 (2)

Om man nu skriver ut summorna ser man att $\omega(i+v)+\frac{1}{2}$ och alla dess derivator går mot 0 då $v\to 0$ för $v\in\mathbb{R}^+$ vilket även innebär att de går mot 0 längs all vinklar $|\arg(z)|<\frac{1}{2}\pi$ då vi för något v med $\mathrm{Re}(v)>0$ har att:

$$\left| \sum_{n=1}^{\infty} e^{-\pi n^2 \frac{1}{v}} \right| \le \sum_{n=1}^{\infty} e^{-\pi n^2 \frac{\operatorname{Re}(v)}{|v^2|}} \le \sum_{n=1}^{\infty} e^{-\pi n^2 \frac{1}{|v|}}.$$

Då $a \to \frac{\pi^+}{4}$ antyder att $e^{2ia} \to i$ längs alla "vägar" med $|\arg(e^{2ia}-i)| < \frac{1}{2}\pi$, så bevisar detta satsen

 ${\bf Sats}~{\bf 14:}~$ Riemanns Zeta-funktion har o
ändligt många nollställen längst linjen $\frac{1}{2}+it$

Bevis:

Genom att substituera x = -ia i Sats 12 så erhålls uttrycket:

$$\int_0^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \Xi(t) \cdot \cosh(at) \, dt = \frac{\pi}{2} (e^{-\frac{1}{2}ia} - 2e^{\frac{1}{2}ia} \cdot \omega(e^{2ia}))$$

$$= \pi \cos(\frac{a}{2}) - \pi e^{\frac{1}{2}ia} (\frac{1}{2} + \omega(e^{2ia})) \qquad (1)$$

$$\text{d\"{ar}} \cosh(at) = \frac{1}{2} (e^{-at} + e^{at})$$

om man nu deriverar (1) 2n antal gånger med avseende på a får man:

$$\int_0^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \cdot t^{2n} \cdot \Xi(t) \cdot \cosh(at) \ dt = \frac{\pi(-1)^n}{2^{2n}} \cos(\frac{a}{2}) - \frac{\pi d^{2n}}{da^{2n}} \left[e^{\frac{1}{2}ia} (\frac{1}{2} + \omega(e^{2ia})) \right]$$

(deriveringen sker ett jämnt antal gånger för att få en "regelbunden" derivata) a får nu gå mot $\frac{1}{4}\pi^+$. Sats 13 innebär nu att den sista tremen i det högra ledet $\to 0$, vilket ger:

$$\lim_{a \to \frac{1}{4}\pi^+} \int_0^\infty (t^2 + \frac{1}{4})^{-1} \cdot t^{2n} \Xi(t) \cdot \cosh(at) \ dt = \frac{\pi(-1)^n}{2^{2n}} \cos(\frac{8}{\pi}). \tag{2}$$

Detta innebär att det vänstra ledet växlar tecken o
ändligt många gånger. Då vänstra ledet är kontinuerligt längs linje
n $\frac{1}{2}+it$ innebär detta att det även blir lika med 0 o
ändligt många gånger. Och då ingen av de andra faktorerna blir 0 o
ändligt många gånger betyder detta att $\Xi(t)$ har o
ändligt många nollställen.

Appendix:

Definition: Fourierserie och Fouriertransform.

Eulers formel ger att $e^{i \cdot x} = \cos(x) + i \cdot \sin(x)$ Men går det att uttrycka en funktion som en oändlig summa med sinus och cosinusvågor? Mer matematisk blir frågan om kan man skriva en funktion f(t) som

$$f(t) = \sum_{n = -\infty}^{\infty} C_n \cdot e^{i \cdot n \cdot t}$$

Detta går om f(t) är periodisk med perioden 2π . Om så är fallet gäller:

$$f(t) = \sum_{n = -\infty}^{\infty} C_n \cdot e^{i \cdot n \cdot t}$$

$$f(t) \cdot e^{-imt} = \sum_{n = -\infty}^{\infty} C_n (e^{i(n-m) \cdot t})$$

$$\int_{-\pi}^{\pi} f(t) \cdot e^{-imt} dt = \int_{-\pi}^{\pi} \sum_{n = -\infty}^{\infty} C_n \cdot e^{i(n-m) \cdot t} dt = \sum_{n = -\infty}^{\infty} C_n \cdot \int_{-\pi}^{\pi} e^{i(n-m) \cdot t} dt$$

Integralen på höger sida = 0 om $n \neq m$ och = 2π om n = m

$$\int_{-\pi}^{\pi} f(t) \cdot e^{-i \cdot m \cdot t} dt = C_n \cdot 2\pi = C_m \cdot 2\pi \Leftrightarrow C_m = \frac{1}{2\pi} \cdot \int_{-\pi}^{\pi} f(t) \cdot e^{i \cdot m \cdot t} dt$$

Mer generellt så gäller att om f(t) har en Period L så är:

$$f(t) = \sum_{n = -\infty}^{\infty} C_n \cdot e^{i \cdot n \cdot 2\pi \cdot \frac{t}{L}}$$
där $C_n = \frac{1}{L} \int_{-L/2}^{L/2} f(t) \cdot e^{-\frac{i \cdot n \cdot 2\pi}{L}}$

där C_n kallas för den n:te Fourierkoefficienten till f(t). Fouriertransformen av en funktion f(t) definieras som:

$$\mathcal{F}(u) = \frac{1}{2\pi} \cdot \int_{-\infty}^{\infty} f(t) \cdot e^{-i \cdot u \cdot t} dt$$

Sats 1: $\sum_{n\in\mathbb{Z}} f(n) = \sum_{n\in\mathbb{Z}} \hat{f}(m)$ där $\hat{f}(m)$ är Fouriertransformen till f(n).

Bevis:

Vi börjar med att definiera g(x) som $\sum_{n\in\mathbb{Z}} f(x+n)$ eftersom g(x) är periodisk

med perioden 1 kan vi skriva ett uttryck för dess Fourierkoefficienter.

$$\begin{split} \hat{g_k} &= \int_0^1 \sum_{n \in \mathbb{Z}} f(x+n) \cdot e^{-ikx} \, dx \\ &= \sum_{n \in \mathbb{Z}} \int_0^1 f(x+n) \cdot e^{-ikx} \, dx \\ &= \sum_{n \in \mathbb{Z}} \int_n^{n+1} f(x) \cdot e^{-ikx} \, dx \\ &= \dots \int_{-1}^0 f(x) \cdot e^{-ikx} \, dx + \int_0^1 f(x) - e^{-ikx} \, dx + \int_1^2 f(x) \cdot e^{-ikx} \, dx \dots \\ &= \int_{-\infty}^\infty f(x) \cdot e^{-ikx} \, dx = \hat{f}(x) \end{split}$$

Som är fouriertransformen av f(x).

$$g(x) = \sum_{n \in \mathbb{Z}} f(x+n) = \sum_{k \in \mathbb{Z}} \hat{f}(k) \cdot e^{ikx}$$

som är fourierserien till g(x). Om vi nu väljer x = 0 får vi:

$$\sum_{n \in \mathbb{Z}} f(n) = \sum_{k \in \mathbb{Z}} \hat{f}(k) \cdot e^{0} = \sum_{k \in \mathbb{Z}} \hat{f}(k)$$

Sats 2: Om f(z) = u(x, y) + iv(x, y) är differentierbar i punkten $z_0 = x_0 + iy_0$ måste:

$$\frac{du}{dx} = \frac{dv}{dy} \text{ och } \frac{du}{dy} = -\frac{dv}{dx}.$$

Bevis:

Vi utgår från derivatans definition:

$$f'(z_0) = \lim_{\Delta z \to 0} \frac{f(z_0 + \Delta z) - f(z_0)}{\Delta z}$$

 $\Delta z=\Delta x+i\Delta y$ får gå mot 0 från alla riktningar i det komplexa planet. Om $\Delta z\to 0$ horisontellt är $\Delta z=\Delta x$ och vi får då:

$$f'(z_0) = \lim_{\Delta x \to 0} \frac{u(x_0 + \Delta x, y) + iv(x_0 + \Delta x, y) - u(x_0, y_0) - iv(x_0, y_0)}{\Delta x}$$

$$= \lim_{\Delta x \to 0} \left[\frac{u(x_0 + \Delta x, y) - u(x_0, y_0)}{\Delta x} \right] + i \cdot \lim_{\Delta x \to 0} \left[\frac{v(x_0 + \Delta x, y_0) - v(x_0, y_0)}{\Delta x} \right]$$

$$= \frac{du}{dx}(x_0, y_0) + i\frac{dv}{dx}(x_0, y_0) = f'(z_0)$$

Om $\Delta z \rightarrow 0$ vertikalt är $\Delta z = i \Delta y$ och vi får då:

$$f'(z_0) = \lim_{\Delta y \to 0} \left[\frac{u(x_0, y_0 + \Delta y) - u(x_0, y_0)}{i\Delta y} \right] + i \lim_{\Delta y \to 0} \left[\frac{v(x_0, y_0 + \Delta y) - v(x_0, y_0)}{i\Delta y} \right]$$
$$= -i \frac{du}{du}(x_0, y_0) + \frac{dv}{du}(x_0, y_0) = f'(z_0)$$

Om vi sätter real-delarna lika med varandra och imaginärdelarna lika med varandra får vi:

$$\frac{du}{dx} = \frac{dv}{dy}, \frac{du}{dy} = -\frac{dv}{dx}$$

Definition 1: Klass C_1 Låt f vara definierad i en mängd D. Vi säger att f är av klass C_1 om f är partiellt deriverbar och alla de partiella derivatorna är kontinuerliga i D.

Sats 3: För två funktioner av klass $C_1, P(x, y)$ och Q(x, y) gäller det att:

$$\int_{\partial D} P \, dx + Q \, dy = \iint_{D} \left(\frac{dQ}{dx} - \frac{dP}{dy} \right) \, dx \, dy$$

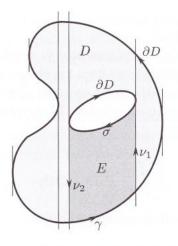
Där D är ett kompakt område och ∂D är randen till D.

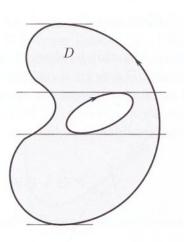
Bevis:

Beviset genomförs under förutsättningen att D med räta linjer, parallella med y-axeln, kan delas upp i ett ändligt antal områden av typen:

$$E\{(x,y): \psi(x) \le y \le \varphi(x), a \le x \le b\}$$

Och att det finns en motsvarande uppdelning för x-axeln

Inledningsvis visas det att:

$$\int_{\partial E} P \, dx = \iint_{E} -\frac{dP}{dy} \, dx \, dy$$

$$\iint_{E} -\frac{dP}{dy} \, dx \, dy = \int_{x=a}^{b} \left[-P(x,y) \right]_{x=\psi(x)}^{x=\varphi(x)} \, dx$$

$$\int_{a}^{b} P(x,\psi(x)) \, dx - \int_{b}^{a} P(x,\varphi(x)) \, dx \tag{1}$$

Kurvan γ i figuren kan framställas med x som parameter:

$$\gamma = (x, \psi(x)), a \le x \le b.$$

Den första integralen i (1) kan därför skrivas som

$$\int_{\gamma} P \ dx + 0 \ dy = \int_{\gamma} P \ dx. (2)$$

På samma sätt får vi för den andra termen att:

$$-\int_{a}^{b} P(x,\varphi(x)) dx = \int_{\sigma} P dx (3)$$

då kurvintegralen av de (eventuella) randstyckena v_1 och v_2 är noll innebär detta att addition av (2) och (3) ger $\int_{\partial E} P \ dx$, vilket innebär att:

$$\int_{\partial E} P \ dx = \iint_{E} -\frac{dP}{dy} \ dx dy.$$

genom att addera ihop det här resultatet för alla uppkommande områden av ${\cal E}$ ger detta:

$$\int_{\partial D} P \ dx = \iint_{D} -\frac{dP}{dy} \ dx dy.$$

Om vi gör på samma sätt med en uppdelning av D med linjer parallella med X-axeln får vi på liknande sätt att:

$$\int_{\partial D} Q \ dy = \iint_{D} \frac{dQ}{dx} \ dy dx.$$

genom att addera uttrycken följer nu att:

$$\iint_D \left(\frac{dQ}{dx} - \frac{dP}{dx} \right) dx dy = \int_{\partial D} P dx + Q dy.$$

Definition 2: En funktion f är analytisk i ett område D om den har en derivata i alla punkter i D.

Sats 4: Om Γ är en sluten kurva i det komplexa talplanet och f(z) är analytisk i området som innesluts av Γ så är:

$$\int_{\Gamma} f(z) \ dz = 0.$$

Bevis:

Med den vanliga notationen:

f(z) = u(x, y) + iv(x, y) får vi:

$$\int_{\Gamma} f(z) \ dz = \int_{a}^{b} f(z(t)) \frac{dz(t)}{dt} \ dt = \int_{a}^{b} \left[a(x(t), y(t)) + iv(x(t), y(t)) \right] \left(\frac{dx}{dt} + i \frac{dy}{dt} \right) \ dt$$

$$=\int_a^b \left[a(x(t),y(t))\frac{dx}{dt}-v(x(t),y(t))\frac{dy}{dt}\right]\ dt+i\int_a^b \left[v(x(t),y(t))\frac{dx}{dt}+u(x(t),y(t))\frac{dy}{dt}\right]\ dt$$

$$\int_{\Gamma} f(z) dz = \int_{\Gamma} (u dx - v dy) + i \int_{\Gamma} v dx + u dy$$

Sats 3 ger nu:

$$\int_{\Gamma} f(z) \ dz = \iint_{D'} \left(-\frac{dv}{dx} - \frac{du}{dy} \right) \ dx dy + i \iint_{D'} \left(\frac{du}{dx} - \frac{dv}{dy} \right) c \ dx dy$$

där D' är området som innesluts av Γ . Men ekvationerna från Sats 2 ger nu att dubbelintegralerna är 0. vilket ger:

$$\int_{\Gamma} f(z) \ dz = 0$$

Sats 5: Alla slutna kurvor i det komplexa talplanet kan krympas ner till "punktkurvan" $\zeta=0.$

Bevis:

Om kurvan Γ_0 parametisiras av $\zeta = \zeta_0(t), \ 0 \le t \le 1$. då kan "krympningen" uppnås genom att multiplicera $\zeta_0(t)$ med en skalfaktor som varierar från 0 till 1. Deformationsfunktionen ges då av $\zeta(s,t) = (1-s)(\zeta_0(t))$. s=1 ger då den önkade krympningen.

Sats 6: Alla slutna kurvor i det komplexa talplanet kan deformeras till varanda.

Bevis:

Då alla kurvor kan deformeras till $\zeta=0$ kan en kurva, Γ_0 deformeras till $\zeta=0$, och därifrån deformeras till en annan kurva, Γ_1 med inversen till deformationsfunktionen från $\Gamma_1 \to \zeta=0$.

Sats 7:
$$f(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \cdot \int_{\Gamma} \frac{f(z)}{z - z_0} dz$$

Bevis:

 $\frac{f(z)}{z-z_0}$ är analytisk överallt i området som innesluts av Γ förutom i punkten $z=z_0$. Vi kan därför deformera Γ till en cirkel C_r med radien r och som är centrerad kring z_0 .

$$\int_{\Gamma} \frac{f(z)}{z - z_0} dz = \int_{C_r} \frac{f(z)}{z - z_0} dz.$$

$$\int_{C_r} \frac{f(z)}{z - z_0} dz = \int_{C_r} \frac{f(z) - f(z_0) + f(z_0)}{z - z_0} dz = \int_{C_r} \frac{f(z_0)}{z - z_0} dz + \int_{C_r} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} dz$$
(1)

substitutionen

$$z = r \cdot e^{iv} + z_0$$
$$dz = r \cdot i \cdot e^{iv} dv$$

ger i den vänstra integralen:

$$\int_{C_r} \frac{f(z_0)}{z - z_0} \ dz = \int_0^{2\pi} \frac{f(z_0) \cdot r \cdot i \cdot e^{iv}}{r \cdot e^{iv}} \ dv = [f(z_0) \cdot iv]_0^{2\pi} = f(z_0) \cdot 2\pi i.$$

den högra integralen i $(1) \to 0$ då radien av cirkeln $\to 0$. Detta visas genom att sätta $M_r := \max[|f(z) - f(z_0)|; z \text{ på } C_r]$ Detta innebär att

$$\left| \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} \right| = \frac{|f(z) - f(z_0)|}{r} \le \frac{M_r}{r}$$

$$\left| \int_{C_r} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} \, dz \right| \le \frac{M_r}{r} l(C_r)$$

där $l(C_r)$ är längden av kurvan C_r .

$$\frac{M_r}{r} \cdot l(C_r) = \frac{M_r}{r} \cdot 2r\pi = M_r \cdot 2\pi$$

men då f är kontinuerlig i punkten z_0 går $M_r \to 0$ då $r \to 0$. Alltså är $\int_{C_r} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0} \ dz = 0$. Vilket innebär att $(1) = 2\pi i \cdot f(z_0) + 0$ division med $2\pi i$ ger:

$$f(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \cdot \int_{\Gamma} \frac{f(z)}{z - z_0} dz.$$

Sats 8:

$$f^{(n)}(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \cdot \int_{\Gamma} \frac{f(z)}{(z - z_0)^{(n+1)}} dz \cdot n!$$

Bevis:

Detta inses genom att derivera uttrycket med avseende på z_0 .

$$f(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \cdot \int_{\Gamma} \frac{f(z)}{(z - z_0)} dz = \frac{1}{2\pi i} \cdot \int_{\Gamma} f(z) \cdot (z - z_0)^{-1} dz$$

$$f'(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \cdot -1 \cdot -1 \cdot \int_{\Gamma} f(z) \cdot (z - z_0)^{-2} dz$$

$$f''(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \cdot -1 \cdot -2 \cdot \int_{\Gamma} f(z) \cdot (z - z_0)^{-3} dz$$

$$f'''(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \cdot 2 \cdot -1 \cdot -3 \cdot \int_{\Gamma} f(z) \cdot (z - z_0)^{-4} dz$$

$$\vdots$$

$$f^{(n)}(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \cdot n! \cdot \int_{\Gamma} f(z) \cdot (z z_0)^{-(n+1)} dz$$

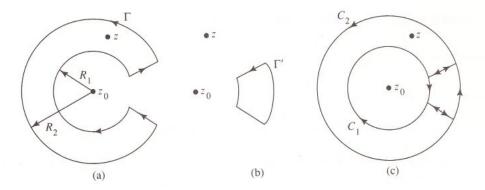
Sats 9:

$$f(z) = \sum_{j=-\infty}^{\infty} a_j (z - z_0)^j$$
. med $a_j = \frac{1}{2\pi i} \cdot \oint \frac{f(\zeta)}{(\zeta - z_0)^{j+1}} d\zeta$

Detta kallas för en Laurent-serie

Bevis:

Låt Γ vara en sluten kurva runt z. Låt därefter Γ se ut som en "donut" med en "bit" borta.

Låt Γ' vara den "borttagna biten". då f(z) är analytisk i hela området som innesluts av Γ' ger Sats 3 att.

$$\frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma'} \frac{f(\zeta)}{\zeta - z} \, d\zeta = 0$$

därmed följer att vi kan "sätta tillbaka biten". Då integralen var =0 följer att:

$$f(z) = \frac{1}{2\pi i} \cdot \int_{\Gamma + \Gamma'} \frac{f(\zeta)}{\zeta - z} \, dz$$

då integralerna längs linjesegmenten tar ut varandra följer det att:

$$f(z) = \frac{1}{2\pi i} \left(\oint_{C_1} \frac{f(\zeta)}{\zeta - z} \, d\zeta + \oint_{C_2} \frac{f(\zeta)}{\zeta - z} \, d\zeta \right) \quad (1)$$

$$f(z) = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(z_0)}{n!} (z - z_0)^n \quad \text{(taylor polynom)}$$

Sats 8 ger nu:

$$f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n (z - z_0)^n = \frac{1}{2\pi i} \cdot \oint_{C_2} \frac{f(\zeta)}{\zeta - z} d\zeta$$

Om man nu fokuserar på integralen runt C_1 i (1) så ser man att då z ligger utanför C_1 måste vi integrera kring en annan punkt.

$$\frac{1}{\zeta - z} = \frac{1}{(\zeta - z) - (z - z_0)} = -\frac{1}{(z - z_0)} \left(\frac{1}{1 - \frac{(\zeta - z_0)}{(z - z_0)}} \right)$$

taylorpolynomet till den högra faktorn ger nu:

$$-\frac{1}{(z-z_0)} \cdot \sum_{k=0}^{\infty} \left(\frac{(\zeta-z_0)}{(z-z_0)} \right)^k$$

insättning i integralen ger nu:

$$-\frac{1}{2\pi i} \oint_{C_1} f(\zeta) \cdot \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(\zeta-z_0)^{k-1}}{(z-z_0)^k} \ d\zeta = \sum_{k=1}^{\infty} -\frac{1}{2\pi i} \cdot \oint_{C_1} \frac{f(\zeta)}{(\zeta-z_0)^{-k+1}} \ d\zeta \cdot (z-z_0)^{-k} = \sum_{k=1}^{\infty} a_{-k} (z-z_0)^{-k}$$

Där $a_{-k}=-\frac{1}{2\pi i}\cdot \oint_{C_1}\frac{f(\zeta)}{(\zeta-z_0)^{-k+1}}\;d\zeta.$ Ekvation (1) blir nu:

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n (z - z_0)^n + \sum_{k=1}^{\infty} a_{-k} (z - z_0)^{-k}$$

Sats 10: Om f har en singularitet i punkten z_0 så är linjeintegralen runt singulariteten $= 2\pi i \cdot a_{-1}$.

Bevis:

Sats 9 ger att $f(z) = \sum_{j=-\infty}^{\infty} a_j (z - z_0)^j$

$$\oint_{C_r} f(z) dz = \sum_{j=-\infty}^{\infty} a_j \cdot \oint_{C_r} (z - z_0)^j dz$$

$$z = e^{iv} + z_0$$

$$dz = ie^{iv}dv \qquad \text{för } j \neq -1$$

$$\oint_{C_r} (z - z_0)^j dz = \int_0^{2\pi} i e^{ir(j+1)} dv = \left[i \frac{e^{iv(i+1)}}{i(j+1)} \right]_0^{2\pi} = 0$$

för
$$j=-1$$
 gäller:
$$\int_0^{2\pi} i e^{iv(-1+1)} \ dv = [i\cdot v]_0^{2\pi} = 2\pi i$$

för alla $j \neq -1$ blir integralen = 0 och för j = -1blir integralen lika med $2\pi i a_{-1}.$ Alltså:

$$\oint_{C_r} f(z) \ dz = 2\pi i \cdot a_{-1}$$

där termen a_{-1} kallas för residualen

Sats 11:
$$a_{-1} = \lim_{z \to z_0} f(z) \cdot (z - z_0)$$

Bevis:

Om f(z) har en "borttagbar" singularitet i Punkten $z=z_0$ $\left(\frac{1}{z-z_0}\right)$ blir alla koefficienter till f(z)'s Laurentserie för j<-1=0. Detta på grund av att integralen i a_k för k<-1 inte innesluter en singularitet, och integralen är därmed, enligt sats 3, lika med 0. Men om f(z) har en singularitet i punkten $z=z_0$ gäller:

$$f(z) = \frac{a-1}{z-z_0} + a_0 + a_1(z-z_0) + a_2(z-z_0)^2 \dots$$

$$f(z)(z-z_0) = a_{-1} + (z-z_0)(a_0 + a_1(z-z_0) \dots)$$

$$\lim_{z \to z_0} f(z)(z-z_0) = a_{-1} + (0)(a_0 + a_1(z-z_0) \dots) = a_{-1}$$

Sats 12: Om $A_n = \sum_{i=0}^n a_i$, då är $\sum_{i=0}^n a_i \cdot b_i = \sum_{i=0}^{n-1} A_i (b_i - b_{i+1}) + A_n \cdot b_n$ **Bevis:**

$$a_k = A_k - A_{k-1}$$

$$\sum_{k=0}^n a_k \cdot b_k = \sum_{k=0}^n (A_k - A_{k-1}) \cdot b_k = \sum_{k=0}^n A_k \cdot b_k - \sum_{k=0}^n A_{k-1} \cdot b_k$$

i den andra summan substitueras k mot i+1

$$\sum_{k=0}^{n} A_{k-1} \cdot b_k = \sum_{i=0}^{n-1} A_i \cdot b_{i+1} = \sum_{k=0}^{n-1} A_k \cdot b_{k+1}$$

vi har nu

$$\sum_{k=0}^{n} a_k \cdot b_k = \sum_{k=0}^{n} A_k \cdot b_k - \sum_{k=0}^{n-1} A_k \cdot b_{k+1} = \sum_{k=0}^{n-1} A_k (b_k - b_{k+1}) + A_n \cdot b_n$$

Sats 13:
$$(n^{-s} - (n+1)^{-s}) = s \cdot \int_{n}^{n+1} x^{-s-1} dx$$

Bevis:

$$s \cdot \int_{r}^{n+1} x^{-s-1} dx = -[x^{-s}]_{n}^{n+1} = -((n+1)^{-s} - n^{-s}) = n^{-s} - (n+1)^{-s}$$

Definition 3: $\lfloor x \rfloor = \text{heltalsdelen av } x$

exempel:

$$[\pi] = 3, \quad [e] = 2, \quad [38.5] = 38$$

Definition 4: $\{x\} = x - \lfloor x \rfloor$

exempel:

$$\{\pi\} = 0.14159265358979\dots, \{e\} = 0.72182818284590\dots, \{38.5\} = 0.5$$

Sats 14: $\frac{s}{s-1} - s \cdot \int_{1}^{\infty} \lfloor x \rfloor x^{-s-1} \ dx + s \cdot \int_{1}^{\infty} \{x\} x^{-s-1} \ dx$

Bevis:

$$s \cdot \int_{1}^{\infty} x^{-s-1} (\lfloor x \rfloor + \{x\}) \, dx = s \cdot \int_{1}^{\infty} x^{-s} \, dx$$
$$= s \cdot \left[\frac{x^{-s+1}}{-s+1} \right]_{1}^{\infty} = \frac{1^{1-s}}{1-s} \cdot s = \frac{s}{1-s}$$

Sats 15: $\zeta(s) = \frac{s}{s-1} - s \int_{1}^{\infty} \{x\} x^{-s-1} dx$

Bevis:

$$\zeta(s) = \sum_{n \le n} \frac{1}{n^{-s}}$$

Sats 12 ger:

$$\sum_{n \le 1} \frac{1}{n^{-s}} = \sum_{n \le 1} n \cdot (n^{-s} - (n+1)^{-s})$$

Sats 13 ger nu att:

$$s \sum_{n \le 1} n(n^{-s} - (n+1)^{-s}) = s \sum_{n \le 1} \int_{n}^{n+1} \lfloor x \rfloor x^{-s-1} \, dx = s \int_{1}^{\infty} \lfloor x \rfloor x^{-s-1} \, dx$$

Sats 14 ger slutligen att:

$$\int_{1}^{\infty} \lfloor x \rfloor x^{-s-1} \ dx = \frac{s}{s-1} - s \int_{1}^{\infty} \{x\} x^{-s-1} \ dx = \zeta(s)$$

Sats 16: $\zeta(s)$ har en singularitet i s=1 med residualen 1.

Bevis:

Sats 11 visar att residualen = $\lim_{z-z_0} f(z)(z-z_0)$

$$\zeta(s) - (s - 1) = \left(\frac{s}{s - 1} - s \cdot \int_{1}^{\infty} \{x\} x^{-s - 1} \, dx\right) (s - 1)$$
$$\lim_{s \to 1} \zeta(s)(s - 1) = \lim_{s \to 1} s - s(s - 1) \cdot \int_{1}^{\infty} \{x\} x^{-s - 1} \, dx = 1 - 0 = 1$$